

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

»Danica« izhaja vsak petek na celi poli in veljá po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako bi bil petek praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj LII.

V Ljubljani, 3. februvarija 1899

List 5.

Češčena si Marija.

(Speval F. S. Finžgar.)

Češčena Marija!

Krilatih pevcev rahli spev pomladi
Topi po logu in v veseli zbor se strinja,
Ko vzhaja solnce, ko zvečer izginja. —
Pojó celo po noči slavčki radi.

A ptički onemíjo po navadi,
Kadár v oblake se nebo zagrinja
In bliska se na njem prižgé svetinja,
Od groma stresajo se gorski skladi.

Kot ptičev zbor se srca nam strnite,
Ob rani zori v noči in po dnevi
Kraljicó zemlje in nebes častite.

A naših src ne onemíjo spevi!
Če bolj moré nas vihre silovite,
K Mariji bolj kipe srca odmevi!

Kardinal Francelin S. J.

Po vsi pravici slovelo je in še sedaj slovi ime Francelin. Dvanajst let je minulo, kar je ta velikan učenosti dne 11. grudna 1886 v Rimu umrl. Gotovo je, da ga bodo ne le njegovi učenci, ampak tudi vsi, ki bero njegove spise, ohranili v hvaležnem spominju. Ker je bil pa ta kardinal rodóm Avstrijec, in se je odlikoval ne le po učenosti, ampak tudi po ponižnosti in pobožnosti, in ga je tedaj dičil ne le škrlat, ampak najlepše krščanske vrline, torej bodi umestno, da tukaj podamo njegov životopis.

Francelin rodil se je dne 15. aprilja 1816 v Aldeinu niže Bocena na Tirolskem. Stariši so mu bili neimoviti, pač pa pošteni. Še prav mla-

dega dečka rešil je mili Bog gotove smrti, ko ga je divji vol zgrabil in vrgel kviško. A padel je naposled, akopram dosti trdo na tla, ter se je nekoliko poškodeval na obrazu. Šolal se je pa na gimnaziji oo. frančiškanov v Bocenu, ter je ondi vrlo napredoval. Šumečih veselic se je vedno izogibal, počitka si je iskal v molitvi, ter je najrajši molil v cerkvi pred Najsvetejšim. Glede prihodnjega poklica navstale so velike težkoče. Njegov stric ter materin brat baron Andrej Alojzij Di Pauli, predsednik apelacijskega sodišča za Tirolsko in Predarlško, vabil je nadarjenega mladeniča, naj pride k njemu v Inomost, kjer bode študiral pravo- in modroslovje. Njegov prijatelj in sošolec Patis pa ga je opozoril na jezuitski red. — Takrat je živela v Kalternu po Bogu zelo obdarjena devica Marija pl. Mörl. Ko jo je Kapristan Sojer O. Fr. Min., njen spovednik, ob priliki vprašal, kateri stan naj si izvoli ta nadarjani dijak, odgovorila mu je: da naj gre k jezuitom.

Dne 27. julija 1834 je bil Francelin s svojim prijateljem Patisom v Gradcu vsprejet v novicijat.

Poročilo pravi, da se je mej vsemi odlikoval z vzornim izgledom. Bil je zdržen in vstrajen v ostrem pokorilu, tako da se je že kot mladenič vspel do visoke stopinje čednosti in svetosti.

Za dve leti novicijata poslali so ga njegovi predstojniki v Tarnopol, da bi se učil tam govorništvu in modroslovja. Po končanih študijah bil je tukaj učitelj. Tu je izpoznal P. Beksa, poznejšega generala oo. jezutom. Pozneje bil je učitelj pri plemenitaškem konviktu v Lvovu. Ko je šest let poučeval na srednjih šolah, pričeti mu je bilo l. 1848 z bogoslovskimi uki. Poslan je bil radi

posebne nadarjenosti na Gregorijansko vseučilišče v Rim. To visoko šolo je ustanovil papež Gregorij XII. (1572—1585). Ondi učijo najbolj učeni bogoslovski profesorji vse bogoslovne vede, pa tudi modroslovje. Ta šola daleč na okoli slovi ter ima krog 1000 slušateljev, bogoslovcev in duhovnikov iz vseh narodov in dežel, kateri morejo ondi postati doktorji sv. pisma, cerkvenega prava ali pa tudi modroslovja. Na te šole pošiljajo škofje vsega sveta nadarjene bogoslovce. Tudi iz ljubljanske škofije jih je bilo zadnja leta večje število ondi, doma na Kranjskem. Sedaj so v duhovni službi. Na to šolo je bil tudi Francelin. poslan, poučevali so ondi izvrstni učitelji iz reda Jezusovega. Delal je veselje profesorjem, součenci pa so se čudili njegovi modrosti. Najraje se je pečal s knjigami, učenje mu je bilo razvedrilo. Mesto na sprehod šel je v knjigarino. Ako je šel na počitnice, vzela je seboj celo kopico knjig. Bil je tako trudaljubiv, da je prebral in proučil vse spise in knjige o šolastiki, ki se nahajajo v rimskem kolegiju. Mej latinskimi klasiki mu je najbolj ugajal Tacit. Bilo je viharno leto 1848. Tudi v večnem mestu so skrivne družbe širile svoj strup. Papež Pij IX. je bežal s pomočjo grofa Spaura v Gaeto. Napadli so posebno konservativne elemente, zlasti red jezuitov, ki je bil vedno branitelj reda. Vsi so morali Rim zapustiti. Francelin je šel na Angleško, ter je bil vsprejet na graščini lorda Clifforda v Devonshire. Graščakov sin Josip Hugon bil je njegov sošolec. Postal je pozneje škof v Cliftonu.

Leto pozneje zapustil je Angleško, ter je šel s P. Schraderiem, slovečim bogoslovcem na vatikanskem cerkvenem zboru, v Löwen v Belgiji. Tam je bival le nekaj dni, potem je bil poslan v Vals na francoskem, kjer ga je škof Just. Avgust Morlhon dne 23. decembra 1849 v mašnika posvetil.

V začetku l. 1850 so se pričela zopet predavanja na rimskem kolegiju.

Francelin bil je kot suplent tje pozvan. Poverjena mu je bila stolica orijentalških jezikov. Teh jezikov se je z veseljem priučil ter dosegel v njih veliko popolnost. Ko je bil v Valsu nekdanj bolan, dovolil mu je zdravnik le kako lahko in zabavno branje. — In kaj si je izvolil? Sveto pismo v hebrejskem jeziku.

Dne 2. februarja 1853 storil je 4 slovesne obljube svojega reda, potem ko je prestal tretje leto preskušinja. Potem je postal spovednik in študijam prefekt v nemško-ogerskem kolegiju.

Leta 1857 postal je pa profesor dogmatike pri tem kolegiju. Tukaj je posloval 19 let v blagor mnogim bogoslovcem. Skazal se je vrednega

naslednika onih slovečih mož, ki so z iste stolice razlagali uk sv. vere s tolikim vspehom.

Njegovo razlaganje je bilo jasno in temeljito. Seveda je le tisti z velikim pridom sledil njegovim predavanjem, kdor se je pripravljajal na-nje doma. Kdor ni bil v modroslovju dobro poučen, razumel ga je težko. Vsak pa je umel, da je bil Francelin popolnoma vešč v svoji stroki. Najprvo je vselej razložil glavni stavek ali tezo, kterege je potem dokazal prav jasno in prepričalno. Kdor ga je razumel, zamogel je ovreči vse ugovore nasprotnikov. — Visoki dostojanstveniki in prelati, stari duhovniki z belimi lasmi se niso sramovali obiskovati njegovih predavanj ter jih pazno poslušati.

Ko je pa Francelin l. 1868 dal na svitlo sloveče spise (8), hvalili so je bogoslovci zelo ter so čestitali pisatelju. Ti spisi so bili 1.) Tres unum sunt, qui testimonium dant in coelo, Pater, Verbum et Spiritus sanctus: et hi tres unum sunt. 2.) Tractatus de ss. Eucharistiae Sacramento et Sacrificio. 3.) Tractatus de Sacramentis in genere. 4.) Tractatus de Deo Trino secundum personas. 5.) Tractatus de divina traditione et Scriptura. 6.) Tractatus de Deo uno secundum naturam. 7.) Tractatus de Verbo incarnato. 8.) Examen doctrinae Macarii Bulgakow Episcopi Russi Schismatici et Josephi Langen, Neoprotostantis Bonensis, de Processione Spiritus Sancti. Paralipomenon tractatus de S. S. Trinitate.

Duhovniki, ki so bili v dotiki s protestanti, zahvaljevali so se mu za pomoč, katero so dobivali v njegovih knjigah. Sloveči pridigarji pripoznali so veliko ceno in korist njegovih knjig. Iz njih so se učili, kako ljudem v jasni besedi in obliki krščanske resnice razlagati in je navduševati za Mater Božjo, ter poslušalce vnemati za ljubezen do najsvetejšega Jezusovega srca. Ni čuda, da so bile te knjige v razne jezike prestavljene. Zlasti Angleži so je močno brali in študirali.

Francelin je bil tudi sodelalec mnogim tu in inozemskim časopisom. Dosti je imel že posla pri profesuri, pa so mu tudi naložili drugega dela. Postal je bil namreč konzultor raznih kongregacij, to je svètnik cerkvenih odborov. Leta 1869 se je vdeležil komisije, kateri so bila poverjena pripravljajalna dela za Vatikanski cerkveni zbor. Pri tem zboru je bil Francelin papežev bogoslovec. Te dve leti je imel silno veliko posla.

P. Kleutgen S. J., ki je l. 1883 umrl, bil mu je prijatelj. Papež Leon XIII. imenoval je Kleutgena po njegovi smrti kneza modroslovja (principem philosophiae) in ravno ta P. Kleutgen je visoko cenil Francelinovo učenost. Kleutgen pripozna, da mu je Francelin na vsako težko vprašanje

bodisi v bogoslovju, bodisi v modroslovju hitro in jako povoljno odgovoril, ter mu je izvrstno rešil.

V spekulativni vedi bil je strokovnjak; bil je umski velikan. Tudi svoj spominj je spopolnil; govoril je namreč več jezikov: laški, francoski, španjski. Bil je izurjen v klasičnih jezikih in jako več več orijentalških dialektov.

Znal je dobro svetovno in cerkveno zgodovino. Vedel je povedati vseh članov naše vladajoče družine rojstne dneve, i. dr.

Francelin pa ni bil samo učen, bil je tudi zelo pobožen in kreposten redovnik. Pokorščina je najlepši kinč redovniku, v tej zadevi je dosegel popolnost. Njegovi predstojniki, ki so bili v skrbeh radi njegovega zdravja, naročili so nekemu očetov, naj ga pelje večkrat na sprehod. Francelin je ubogal rad in brez ugovora, če tudi je včasih težko bilo. Pri vseh skupnih vajah bil je med prvimi. Skupno življenje ima sicer prijetne strani, pa tudi prcej težoč. Tu je bil Francelinu vzornik sv. Janez Berhmans, ki pravi: *Mea maxima poenitentia vita communis*. To je: „Skupno življenje mi je v največjo pokoro“. Leta 1873 so bili jezuitje prognani iz rimskega kolegija. Bil je Francelin sicer nervozen ali občutljiv, pa ostal je vedno miren: priučil se je namreč premagati vse svoje strasti. Ojstro se je postil, molitev se mu je zelo omilila. Včasih je še pri obedu molil, mesto da bi se pogovarjal. Vsem tem krepostim pa je ponižnost temelj položila. Leta 1874, dne 15. februarija je umrl kardinal Tarkvinij S. J., dva meseca le je bil kardinal.

Tedaj je papež Pij IX. hotel iz ljubezni in naklonjenosti do tega reda zopet jezuita imenovati kardinalom. Mislil je na ponižnega profesorja Francelina. Nekega dne pokliče generala jezuitov Patra Beksa iz Fiezole ter mu naznani, da hoče Francelinu podeliti škrlat. Pater Beks je prosil in rotil papeža, naj tega ne stori, ker redovna pravila temu nasprotujejo. Pa ker ni nič pomagalo, prosil je papeža, da naj to imenovanje toliko časa odloži, da bode Francelin delo „tractatus de Ecclesia“ izgotovil. A tudi ta prošnja ni bila vslišana. Papeževa volja se je morala zgogiti. Kardinal Bilio je Francelinu to vest sporočil, ter mu je rekel, da je papeževa izrecna želja, da se preseli iz nemškega kolegija v kardinalski kolegij. Francelina bi bila kmalu kap zadela, tako je bil iznenaden, oziroma prestrašen, kakor da bi ga bila nesreča zadela. Izgovarjal se je, da je to preveč zanj, da Bog ne more toliko od njega zahtevati, in da je to kazen za njegove grehe. Zato so mu oponašali in očitali njegovo nezapupnost. Še tisti dan moral je pred papeža stopiti. Poklekne pred-nj ter ga prosi, naj se ga usmili,

ker nima sposobnosti za tako dostojanstvo. Papež pa je odgovoril kratko: „Kako sposobnost pa je imel sv. Peter?“ Dne 3. aprilja 1876 bil je v javnem konzistoriji kardinalom imenovan. V ponižnosti se je pripravljaj na to dostojanstvo, ker je 2 dni poprej v obednici šel od mize do mize, ter patrom, fratrom in bogoslovcem tega kolegija noge poljuboval. Na svoj rojstni dan, dne 15. aprilja, preselil se je kot kardinal v svojo hišo pri sv. Andreju na Kvirinalu, kjer je bival do smrti. Imel je le 2 sobi, ker so vladni organi vse druge prostore za svoje potrebe porabili. Tu je bil nekđaj novicijat Jezusove družbe. V tej cerkvi je sv. Stanislaj Kostka pokopan. Piemontezi so se po svojem prihodu polastili te hiše, in jezuiti so se morali sili umakniti. Z velikim trudom so rešili sobo, kjer je umrl ta svetnik, in kjer je sedanji papež Leon XIII. obhajal svojo novo mašo. Francelin se je držal poprejšnjega reda: opravilo mu je bilo molitev in študije, študije in molitev. Ravnal se je po reku sv. Alfonza Ligvorijana: „Proposuit nullam temporis jacturam faciendi“ to je: sklenil je, da bo čas dobro porabil. Dunajski kardinal Rauscher pa je molil večkrat: „Mili Bog, varuj me greha in potrate časa.“ Pred sv. mašo šel je k špiritualu ter je zadnja leta vsak dan opravil sv. spoved. Redovna pravila je tudi natančno izpolnoval, ter si je dal večkrat prebrati med obedom. Večkrat je moral špiritual oporekati njegovi preveliki zdržljivosti v jedi. Boljših in navlašč zanj pripravljenih jedi ni okusil. Kot član mnogih kongregacij bil je z obilnim delom preobložen, ker še tajnika ni imel in je sam dovršil vse spise. Počitka ter oddihljeja si ni dovolil. Kot kardinal je le enkrat Rim zapustil, ko se je vdeležil sl-vesne delitve daril v konviktu v Madragoni*)

*) Pred 30 leti so jezuiti vstanovili v Mondragoni velik gimnazijski zavod, namenjen za sinove bolj imovitih družin. V ta zavod so pošiljali svoje sinove ne le veri vdani, ampak tudi veri nasprotni stariši. Izmed ondi izšolanih dijakov jih je zdaj nekaj v visokih državnih službah. Ko so si Piemontezi prisvojili rimsko mesto in pokrajino, bil je uk na tem zavodu prilagoden vladnemu učnemu črtežu, jezuitje-učitelji so namreč napravili državne izpite sposobnosti. Težkoča pa je bila le, ker dijaki niso smeli v Mondragoni maturirati, ampak so morali na kaki državni gimnaziji kakor eksternisti podvreči se maturi. A prav mnogo jih je na državnih gimnazijah izvršilo maturo najodličnejim vspehom. Zato je l. 1898 rektor prosil za pravico popolne ravnopravnosti tega zavoda z državnimi gimnaziji. Ta prošnja je imela 103 priporočilne podpise. Minister Baccelli, ki je bil vzgojevan pri jezuitih in ki dobro pozna razmere v Mondragoni, je tej prošnji ugodil na zimo 1898. Zđaj pa nastane krik in vsk med framaonskimi časopisi. Nekteri poslanci so iz bojazljivosti prekalici svoje podpise. Tudi minister Baccelli je prelomil svojo dano besedo ter dovoljenje prekalical. Kaka razlika med Avstrijo in Italijo. Kaj tacega se pri nas ne pripeti, če se tudi kriči nad katoliškimi gimnazijami. Še celo stari Crispi je bil toliko možat in pravičen, da je izjavil: Jezuite je treba iztirati; ako jim pa dovoljujemo zavod, jim potem ne smemo odreči tega, kar jim gre po pravici. — Pri nas v Avstriji imajo jezuitje tak zavod v Kalksburgu, kjer se šolajo dijaki odličnih rodovin iz vseh avstrijskih dežel, tudi iz Kranjske. Sicer imamo pa katoliške gimnazije pod škofijskim vodstvom v Briksenu, Lincu, v nemškem Gradcu in zdaj se snuje vsled knežskof Anton Bonaventurinega zapričetka tak zavod v Ljubljani.

pri Fraskati, in le še dvakrat potem se je za nekoliko časa peljal iz Rima. Sicer ga je moral njegov voznik voziti le v Vatikan ali v kako kongregacijo. V Rimu namreč nikoli ne sme hoditi peš kak kardinal. Za se je jako malo potreboval, za reveže imel je vedno odprte roke in sočutno srce. Koliko jim je sam podelil, kolikrat pa je poslal večje svote župnikom rimskega mesta, da je razdele ubogim! Radodarno je podpiral redovnice, ki so vsled namer in ravnanja italijanske vlade pahnjene v največo revščino in bedo.*). V svojem rojstnem kraju napravil je dobrodelno ustanovo. Največ pa je daroval za sv. misijone med pagani. Za dobre namene je gotovo 40.080 lir daroval, to je 16.000 gld. našega denarja. To je bila velika svota, ako se pomisli, da sv. Oče morejo pri tej stiski le malo denarja odločiti kardinalom.**)

Francelin, ki je krepostno živel, se ni bal smrti. Dne 6. decembra 1886 se je jako slabo počutil, pa vender se je še podal v kongregacijo. Dne 8. decembra izvršil je še neko slovesno blagoslovljenje v domači kapeli. Na nujno špiritualovo prigovarjanje poklical je zdravnika, ki pa je izjavil, da ne bo več okreval do dobrega. Vzlic temu je šel 9. grudna v kongregacijo. Dan pozneje pa ni mogel vstati iz postelje. Na bolezni ni porajtal, hudo pa ga je bolelo, ker mu niso dovolili moliti brevirja, ker ni smel več delati in ker je bilo rečeno, da naj v adventu vživa mleko in mesene jedi. Pri sv. Očetu se je izgovarjal, da mu ni moč več vdeležiti se sej. Sv. Oče so takoj poslali nekega prelata vprašat o njegovem zdravju; dvakrat poslali so mu svoj blagoslov. Kardinal Francelin je vse svoje zadeve uredil, in v svojih poročilih dal potrebna pojasnila, ter je tako svojemu nasledniku zapustil vse lepo vrejeno. Drugo jutro prejel je sv. popotnico, poprej pa naj bi še sv. Očeta prosili dovoljenja, ker je že vžil zdravila in ni več tešč. O kako tanko vest je imel! Isti dan obiskal ga je tudi P. General Beks. Ko je tega zagledal, prosil ga je odpušcanja vseh grehov, radi slabega izgleda, če je bil njega izgled slab v redu. Pozneje prišel je tudi kardinal Mazzella S. J. Ko je še prejel sv. poslednje olje, bil je le v Boga zamišljen in vtopljen in v goreči molitvi izdihnil je svojo dušo ob poludveh popoldne dne 11. grudna 1886. Izročil je lepo dušo v roke svojega Stvarnika. Njegovo telo se ni nič spremenilo, poteze njegovega obličja so bile podobne sladko spijo-

čemu. Dne 13. grudna paje bil slovesen pogreb, kakor je navada pri kardinalu. Bil je tik kardinala Tarkvinija v raki očetov jezuitov na splošnem pokopališču v Rimu pokopan. Dne 15. decembra pa je bilo žalno mrtvaško opravilo po njem v cerkvi sv. Bernarda. Prisostvovalo je 16 kardinalov, avstrijsko-ogerski poslanik, zastopniki mnogih držav, obilica škofov in drugih prelatov, duhovnikov in neduhovnikov, skoraj vsi vseučiliščniki do 1000 v številu. V obče govorilo se je o izgubi, ktera je zadela sv. cerkev.

Pater Kosta, ki je bil 9 let njegov spovednik in prijatelj, omenja pokojnega izvanredne čistosti srca (bil je v polnem pomenu besede: anima candida, anima pia) in se o njem takole izraža: „Koliko je trpel, bil je v resnici mučenik na skrivnem. Za čast božjo in blagor sv. cerkve se je trudil in mučil noter do predvečera svoje smrti“.

Slednjič poslušajmo, kakošno spričevalo mu daje sv. Oče papež. — Dva dni po smrti Francelinovi rekel je papež Pij IX. kardinalu Mazzellij: „Zelo čutim to izgubo. Na njem občudoval sem darove sv. Duha, namreč modrost in previdnost. pa to so naravni darovi. Narbolje pa sem se čudil njegovi pobožnosti. Francelin bil je podoba pravice „speculum iustitiae“. Dohajal je k meni kakor otrok in odkrival mi je skrivnosti srca in jaz sem se prizadeval ga tolažiti. Rekel mi je: „V roke vaše svetosti položim svojo dušo, glejte, da bo rešena“. Potem se je pred menoj poniževal, kakor je vedel in znal, ter mi je vse razodel, kar bi ga zamoglo pred menoj ponižati, in ta sveti mož ni zapazil, da je vse to le povikšalo moje spoštovanje do njegove osebe“. Francelin je svoje dni veliko dobrega storil, in mi ne smemo dvomiti, da bode tudi pri Bogu izprosil obilnega blagoslova božjega nad vse svoje učence, nad domovino Tiroško in avstrijsko državo. Po vsi pravici veljajo o njem besede, ktere sv. cerkev pri spoznavalčevem spominju v breviarju navaja: „Isti človek je izvršil vse, kar mu je Bog govoril (naročil) ter mu je rekel: Pojdi v moj pokoj, ker sem te videl pravičnega med vsemi narodi“.

Naj bi mili Bog obudil v srcu vernih kristijanov, mašnikov, redovnikov in redovnic istega duha, s katerim je pokojni kardinal Francelin služil Bogu vse dni svojega življenja do bogoljubnega njegovega zadnjega izdihljeja.

Župnik Alojzij Kummer.

Za Jezusova načela.

Za Tvoja načela
Naj duša vezela
Moj Jezus! živi.

*) Mnoge nune na Laškem trpe pomanjkanje in lakoto, podpirajmo je!

***) Prihodki sv. Očeta se manjšajo, potrebe pa se večajo. Hitimo jim na pomoč z radovoljnimi doneski, saj so se tudi sami izrekli, da oni potrebujejo za vladanje sv. cerkve obilne podpore.

Naj Tvoja načela
Mi v srcu bi cvela
Moj Jezus! vse dni.

Kjer Tvoja načela
Živé tam ni žéla
Strupenih strasti.

Kjer Tvoja načela
So ljudstva prevzela,
Tam Jezus si Ti!

Naj Tvoja načela
Ves svet bi ogrela
Ki merzel — terpi.

Za Tvoja načela
Slovenija cela,
Maj Jezus! gori.

Naj Tvoja načela
Bi vse, vse privela,
Do rajske časti.

Radoslav Silvester.

2 O lepem mejsebojnem občevanju.

Ljudje smo navezani kolikor toliko drug na drugega. Le malo jih je, ki bi mogli reči: Ni mi niti za-te niti za drugega. — Neka sila, neka vez nas spaja prav kakor brate — in to smo: bratje v Kristusu. Mejsebojno občevanje nam je kratkočasno, koristno, da: neobhodno potrebno. Kaj stori jeden sam človek? Nič, ali pa malo; toda v združenji je moč.

V mejsebojnem občevanji smo pa navezani na gotova, določena pravila glede vedenja, govorjenja, i. dr.; na pravila dostojnosti, ki omogočujejo, pospešujejo in blažijo občevanje. Potreba uljudnega vedenja je že v človeški naravi. Kaj lepo in primerno jo uči in priporoča krščanstvo. Dostojno in uljudno vedenje ima svoj izvor in svojo korenino vprav v mejsebojni ljubezni. In glavna zapoved naša se glasi: Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe. Kar pa pospešuje to lepo, bratovsko ljubezen najbolj in kar zajedno tudi izvira iz nje, to je uprav tista neprisiljena, nesebična in čista prijaznost v besedah. In ta se javi le mej čistimi, nesebičnimi, krščanskimi ljudmi.

Kako lepa je res neprisiljena mejsebojna prijaznost in kako močno se loči od navadne suhoparne žal, v današnji družbi jako pogoste konvencijonelne prijaznosti! „Krotka beseda pridobi mnogo prijateljev in pomiri sovražnike“ pravi veliki modrijan. Naš Gospod nam je priporočal: Ljubite se mej seboj, kakor sem vas jaz ljubil. Dobro in prijazne besede so znak in zunanji pojav ljubezni, kakoršno nam priporoča nebeški Učenik.

Zato naj bi pazili zlasti na besede in se varovali, da ne bi se žalili mej seboj s pikrimi, zbadljivimi besedami, ali sploh s takimi, ki bi morebiti utegnile vsaj ozlovoljiti bližnjega. Morebiti se tudi mej nami v tem oziru večkrat bolj škoduje dobri stvari, kakor bi utegnil kdo misliti!

Kake vrste besede bi utegnile žaliti našega prijatelja ali znanca, navadno lahko domnevamo, ako poznamo bližnjega značaj in njegove posebnosti. Z

žaljivimi besedami seveda ne smemo pitati nikogar, niti prijatelja, niti sovražnika. Toda prav nasproti prijatelju moremo včasih zasukati kako besedo, ki bi ga že itak ne žalila, še malo bolj na lepše. In vendar se nam ni treba hliniti ali laskati s tem. Jedna prava beseda na pravem mestu zaleže več, nego sto drugih ob drugačnih prilikah. Kdo ne bo pritrtil temu? Vsakdo sam lahko najde besedo, ali primeren izraz s katerim ve, da bo všeč prijatelju. „Sam po sebi presodi, kaj se spodobi tvojemu bližnjemu“. (Sir 31. 18). Vsak naj pomisli, kako bi mu bilo, ko bi ga drugi suho nagovoril, ali mu neprijazno odgovoril, ali ako bi mu strogo in rezko kaj zapovedal. To so zunanosti, toda tudi za zunanosti smo občutljivi, kar je čisto naravno: saj je uprav zunanost odsev notranosti. Seveda so slučajji, kjer bolezen, ali kake druge okolnosti izgovarjajo in opravičujejo

Nadaljni pripomoček, da govorimo tako, kot bi morali govoriti, je ponižnost. Kdor je krščansko ponižen in se ima za najmanjšega in najneznatnejšega mej vsemi, ta ne potrebuje družega učenika. On ne izgovori neprimerne besede in ničesar ne omenja, kar bi moglo tudi le z daleč žaliti bodisi navzočih, ali nenavzočih. Z vsakim in o vsakem govori dostojno in spoštljivo. Izkušnja uči, da je vzrok širokoustenja in prenagljenosti v govorici največkrat pomanjkanje krščanske ponižnosti. Bodimo torej ponižni in se imejmo po nasvetu apostolov za najmanje. Ako nismo, ne bojmo se: če bo potreba, saj ima svet tudi oči, spoznal nas bo kmalu; še tolažimo se, da prav Kristus svoj čas niso hoteli spoznati za Boga in ga, žal, zametavajo mnogi tudi dandanes. Ali se bomo delali mi večje, nego je naš Gospod?

Kakoršnih besedi naj bi se pa zlasti varovali nasproti svojemu bližnjemu?

Mnogo je besed, ki druge zbodejo in ranijo, kakor rezka ostrina. To je vsaka govorica, s katero se hočemo nekako dvigniti iznad drugih, obuditi pozornost nase, v škodo bližnjemu, sebe pokazati ostroumnejše ko druge itd. Take besede so pogubne in čisto proti pravi ljubezni in ponižnosti — tem pogubnejše, čim zbadljivejše. Slične besede pričajo zajedno ali o plitkem razumu dotičnega, ki jih je izgovoril in ki meni povrh, da je izrekel Bog ve kaj bistroumnega, ali pa o zli volji, s katero je hotel žaliti, ali vsaj ponižati nasprotnika. Albert Veliki pravi: „Ako komu diši iz ust, je to znamenje, da ima ali bolna pljuča, bolne zobe ali pa bolehav želodec. Ako pa kdo hudobno govori kaže, da nima zdravega uma.“

Sem spada tudi trdovratnost nasproti trditvam koga drugega. Ako se ne strinjamo z bližnjega trditvami, oporekajmo mu na dostojen način, če je na mestu, da povemo svoje menenje in svojo sodbo. Če nam kljub temu le ugovarja in nas morebiti nalašč izziva, udajmo se, če se smemo in si mislimo: morebiti se pa motimo. Prav posebno naj bo še mladina pozorna tega, da ne ugovarja višepostavljenim. In tega posebno takrat ne, ko bivamo v kaki družbi — Le izjema je namreč, da je trditev mlajega prava. Kaka sramota pa in kaka zasebna škoda, če se je za leta prepričati moral mlad človek, kako je v družbi žalil kedaj modrega višega.

Ako smo prisiljeni posvariti svojega bližnjega, storimo to vselej tako, da se vidi, da delamo to iz ljubezni. Splošno ne ugaja, ako nas svari kdo po stanovski stopinji nam jednak. Zato ne svarimo v tem

slučaju nikogar sami; ako pa nas sviri kdo drug in morebiti pametno in pravično, ne glejmo na osebo, ampak na stvar. Tako se prepreči prepir in morebitno sovraštvo.

Splošno pa ne moremo povdarjati nikdar dovolj, da nas prav krščanski čednosti, kakor ljubezen in ponižnost, v prvi vrsti in najbolje učita pravih besed in pravega vedenja nasproti ljudem. Zdi se, kakor bi prav dandanes manjkalo mej nami teh dveh tako lepih in skoz in skoz krščanskih čednosti. Človeku sili misel, da je prav to pomanjkanje, poleg družega, krivo raznih velikih sovraštev in razprtij nesloge in moralne nadloge v našem zasebnem in javnem življenju — Da bi pač zopet vzcveli mej nami ti „rajski hčerki“ — krščanska ljubezen in sveta ponižnost! — Ali bi nam ne bilo mejsebojno občevanje dokaj ljubezniveje in prijetneje? P. P.

Krščanska umetnija.

Duhovnik Lovro Perosi je nova čudovita prikazen v godbenem svetu Perosi je rojen Talijan, čisto mlad mašnik A uglasbil je do sedaj že veliko; vsako njegovo delo se je navdušeno sprejelo v Milanu, Turinu, v Boloniji in drugod Najnovejša njegova kompozicija „Kristovo vstajenje“ je pa taka, da govori o njej ves muzikalni svet. S to skladbo se je Perosi brezdvombeno uvrstil prvim glasbenikom vseh časov. Sv. oče Leon XIII je veleval, naj se ta kompozicija proizvede v Rimu. Kardinal-vikarij sv. mestu Parochi je vsled tega naročila predstavi odločil baziliko dvanaajsterih apostolov. Povabljeni sem so bili: papežev dvor, kardinali in poslanci raznih držav ob sv. stolici. Če je res, obravnava se s Perosijem, naj bi osebno vodil proizvodnjo nekterih svojih del na Dunaji ali v Berlinu. — Vsekako pa utegne prisostvovati Perosi produkciji njega slavnega oratorija „Lazarjevo obujenje“, ki se zapoje sredi letošnjega marcija na Dunaji. Vsaj povabili so ga bili na Dunaj. Stanoval bode ta čas Perosi bržkone pri dunajskem nunciju nadškofu Taliari, Uditori pri dunajski nuncijaturi, msgr. Locatelli, pa se menda posebno trudi, da bode pet ta imenovani oratorij v našem cesarskem mestu — Duhovenstvu mora vselej dobro deti, ko se digne ta ali drug izmed njegovih vrstá v katerem si bodi oddelku človeške vednosti ali umetnije do te slave. Ob enem je tako dejstvo glasna spričba tej resnici, kako je cerkev bila in je goteča zaščitnica vsem vedam in vsem umetnijam.

Tri dni iz mojega življenja.

Potopisni spominji z naše gorenjske in dolenjske domovine.

Motto:

„Beseda sladka domovina,
Ne prideš več mi iz spominja!“

Andr. Praprotnik.

(Dalje.)

Kdor hoče govoriti resnico in pravico, ne more tajiti, da so v obče samostani za kraje, kjer se nahajajo, in tudi za njihovo okolico zelo velika dobrota. Enako se zamore trditi tudi v obeh škofjeloških. Kapucinski samostan primeroma še ni posebno star; o Valvazorjevem času ga še ni bilo. Prvi začetnik

njegov je bil neki Sebastijan Lukančič; njemu se je pridružila velika vnema darežljivih škofjeloških mestjanov. Temeljni kamen je bil postavljen 28 aprila 1707, cerkev pa je bila posvečena v čast sv. Ani 22 junija 1713. Če stopiš v njo, vidiš, da je poleg predpisanega samostanskega uboštva vendar zelo lepo opravljena, vedno izgledno snažna. Obilno jo obiskujejo verniki, Postrežljivost čč. gg. o. kapucinov je na najboljšem glasu. Tako n. pr. po vsaki sv. maši in po skončanih samostanskih molitvah gre cerkvenik okoli vseh spovednic gledat, če bi kje morebiti ne čakal kak spovedenec. Glede duhovne pomoči ob nedeljah, shodih in izvanrednih prilikah na zunaj so gospodje vedno na razpolago, kolikor jim to dopuščajo domača opravila, tako da so prav malokatero nedeljo ali praznik vsi čč gg očetje doma. Kdor pa hoče poznati radodarnost in usmiljenje teh blagih gospodov, naj pride opoludan gledat „na porto“, kjer cele trume lačnih revežev čakajo tečnega kosilca. Kar pa je še dokaj več vredno, je dijaška miza samostanska, ob kateri se vsak dan celega šolskega leta opoludan in zvečer nahrani lepo število malih revnih šolarjev. (Za šol. leto 1898/99 jih je sprejetih v to nič manj kot 30.) Koliko odličnih gospodov se mora uprav kapucinski miloserčnosti in dobrotljivosti zahvaliti za to, kar so pozneje postali. Tako je n. pr. rajni slavnoznani monsignor Luka Jeran mnogokrat rad pogledal memogrede v ono „portno sobico“ kjer je kot mal deček užival darovano mu hrano. Navedli pa bi jih še mnogo drugih takih lahko po imenih. Da takim bogoljubnim, občekoristnim in milosrdnim vstavom mora vsakikedo želeti vekoviti obstanek, to je dolžnost slednjemu komur je pri srcu blagor človeštva.

Veliko starejši pa, kakor kapucinski, je Škofjeloški nunski samostan. Čas in vstanovnik tudi Valvazorju ni bil natanko znan; menil je, da so k vstanovitvi pripomogli vojvodi avstrijski, knezi friziški (Freisingen) in vlastnik puštalski (Burgstall) V starejših časih (pred Valvazorjem) je bilo v samostanu 52 redovnic; a prišli so pozneje zanj bude stiske. Vojske in razširjajoče se Lutrove zmote so samostanu tako škodovala, da so se ob enem času preživile komaj 4 napiši: štiri nune. Da — še več: došle so nad samostan celo tolike težave, da so morale nune luteranskim pridigarjem (zvali so jih „Pfarrherrn!“ — Kaj pa da?) skrbeti za njihov preužitek (Unterhaltung und Besoldung se bere v Valvazorju). Tudi Primož Trubar je bil prevžitkar ubogim nunam. Še o Valvazorjevem času so nune bivati zamogle le v enem oddelku samostana; več prostorov pa je bilo pripuščenih privatnim strankam v stanovališča. Pač žalostne razmere res za redovnice, katerim namen je, v miru in tihoti živeti Bogu. In pa ločenim od sveta — je li bila to ločitev?

L 1669. je bila sedanja nunška cerkev posvečena po tadanjem ljubljanskem kn. škofu mlg. Jos. pl. Rabata. V poznejših, in zlasti v naših časih pa je prišel škofjeloški nunski samostan do zelo sloveče veljave, posebno njena tako zvana „znotranja šola“ dobivala je iz domačih in sosednjih dežel toliko gojenek, da so bili postali samostanski prostori premajhni. Morali so se torej prizidati in povešati. Le ena neprilika je bila pri tem: lega samostanu je bila namreč nekako neugodna. A srečno naključje je nanoslo, da je bila sosednja zgradba, krasni škof-

jeloški grad, ki ponosno kraljuje nad samostanom, na prodaj. Tega so čč. gospe nune kupile, priklopile ga prvotnemu samostanu s pokritimi stopnjicami, prizidale in predelale v njem znotranje prostore, ter napravile iz njega „penzjonat“, kateremu enakost bi se iskala zastoj na daleč okrog. Rajna samostanska predstojnica M. Benedikta pl. Renaldy si je pač stekla za to neumrljivih zaslug, kar so priznali tudi svetovni predstojniki, ter naklonili jej cesarsko odliko, zlasti križec s krono za zasluge. — L. 1897. je bila pisalcu teh vrstic prijetna prilika, vdeležiti se v vstavu konecletnega šolskega sklepa in z njim sklenjene svečanosti notranje šole. In ob tej priliki sem sam pri sebi djal, kar tu javno zapišem namreč: Naj se govori čez samostanske dekliške šole še toliko, — naj se devajo še tako v nič, — jaz pa rečem: blagor vsem starišem, katerim so razmere toliko ugodne, da zamorejo pošiljati svoje hčerke v take vstave v odgojo; blagor pa tudi deklicam, ki se obogatene na vednostih vračajo iz njih na svoj dom, in če ostanejo zveste naukom, katere so preprejemale ondi. — Omenjam naj tudi še nunske zunanje petrazredne šole, ki je že od nekda na prav dobrem glasu. Ona je res prav velika dobrota za deklice iz mesta in cele okolice. — Kdor ogleduje paznim očesom, koj spozna v besedi in vedenju loškemu in krogloškemu ženstvu samostanske odgoje vpliv. Pri samostanu se je tudi v preteklem letu mnogo prizidavalo, kar je v dokaz, da sedanja preč. predstojnica M. Katarina Majhničeva dobro posnema prejšno slovečo gospo Mater. — Kakor kapucinskemu, tako se tudi uršulinskemu samostanu nikakor ne more odrekati izgledne usmiljenosti. Pregleda se, kolikor se le zamore, pri plačevanju za hčerke manj premožnih gg. uradnikov in drugih v znotranji šoli. — za revne deklice zunaj šole pa je tudi vsak dan pripravljena tečna hrana v „portni sobici.“ —
Nadučitelj Josip Levičnik.

Razgled po svetu.

Gradec. (Javna zahvala.) S tisočkratnim „Bog plačaj“ zahvaljujem o nastopu novega leta vse ljube in prečastite dobrotnike misijona v Marijanhilu. Zahvaljujem jih za velikodušno podpiranje, bodisi v denarju ali obleki ali cerkvenih pripravah. Še posebej zahvaljujem one, ki so vsprejeli in kupili Marijanhillski koledar. Za vse te mnogobrojne dobrotnike se je vršila koncem pretečenega leta v Marijanhilu slovesna zahvalna služba božja.

Slednjič se zahvaljujem vsem iz dna srca za dolgoletno zaupanje in za resnično velikodušne darove, kateri so so pošiljali po posredovanju moje malenkosti v Marijanhil. Posloviti se namreč moram od Štajarske, da prevzamem po naročilu vč. g. opata zastopstvo v Lincu, katero je doslej oskrbeval dne 4. oktobra umrli P. Severin. S hvaležnim srcem se se torej poslavljam od preč. gg. dobrotnikov, ob jednem pa priporočam svojega ljubega sobrata Kvalberta Kröll, kot svojega naslednika; priporočam ga kar najprisrčneje Spominjal se bodem tudi v nadalje dobrotnikov v molitvah. Na svidenje v večni domovini! — Hvaležni brat Stanizlaj Haselbacher, trapist.

St. H.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva. Nameni za mesec februarij 1899 (Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Duhovni pastirji.

b) Posebni nameni:

- 1.) **Sv. Ignacij.** Vazne duhovne vaje. Pospeševalci molitvenega apostoljstva. Nevarno bolni.
- 2.) **Svečnica.** Avstrijska cesarska hiša. Vpeljava in razcvit marijanskih kongregacij. Poklicna vprašanja.
- 3.) **Sv. Blažij.** Škofje. Razne volitve. Pomoč v hudih dušnih bolečinah. Vazna slovstvena dela.
- 4.) **Sv. Andrej Korziński.** Blagoslov za duhovska seme-nišča. Letošnji ljudski misijoni. Hudo skušane plemiške družine.
- 5.) **Sv. Japonski mučeniki.** Pomnoženje dobrih redovnikov. Katoliška cerkev na Japonskem in v Indiji. Hudo skušani.
- 6.) **Sv. Doroteja.** Kako velikega pomena je stanu primerna čistost. Device in otroci v nevarnosti. Krščanski posli.
- 7.) **Praznik trpljenja N. G. Jezusa Krista.** Pregarjani in obrekovani duhovniki. Odpravljenje hudega pohujšanja. Na duhu in živcih bolni.
- 8.) **Sv. Ivan spoznovalec.** Duhovni in obhajanci. Ječe in kaznilnice. Na očeh bolni.
- 9.) **Sv. Ciril Aleksandrijski.** Da bi udobili prav mnogih duhovnikov po Jezusovem srcu. Skrbno pripravljanje otrok na prvo sv. obhajilo. Več umrlih oseb. N

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusovega Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, varunov naših angeljev in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše detele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, presestovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Neka oseba se goreče priporoča v molitev, da bi na priprošnjo Marije prečiste Device in sv. Jožefa dobila od Boga razsvitljenje, kako naj se odloči v jako važni zadevi ob izvolitvi svojega stanu. N.

Domače novice iz cerkve in iz naroda.

V Škofji Loki ste bili nedeljo, 22. t. m., sprejeti in v samostan vpeljani 2 novinki. Presvitli knežškof je izvršil ginljivo dejanje sam. — Iz Kranja pa je glavar dr. Gstettenhofer donesl 2 dec. 1898 gospej materi Katarini Majhničevi podeljeni zlati križ s krono. Sedanja mati se veseli takega odlikovanja že druga. Nje častita dolgoletna prednica Benedikta pl. Renaldy je namreč tudi nosila tak križ.

V Sentmiholu pri Novem Mestu se je 19. t. m. izročila knšk. svetniku Antonu Petrlin taista odlika s častno svetinjo za 40letno zvesto delovanje vred. Novomeški okrajni glavar Fran pl. Vesteneck je pripel župniku vpricho gojenek in došlega občinstva to cesarjevo odliko. Župnik Petrlin je namreč tej samostanski šoli katehet. Prošt dr. Elbert in mnogi duhovniki so bili navzoči čestitat. odlikovancu sobratu. — Veselo znamenje je, da se od jasnega prestola doli

takim načinom priznava delovanje v naših domačih ženskih samostanih.

V Kranji je prejel četrtek, 26. t. m., dekan-sv. svetnik Anton Mežnarec, Fran Josipov red. Okrajni glavar Gstettenhfer mu ga je izročil v krasno dekoriranem župnišču pred ovenčano cesarjevo podobo. Ob enem je bil odlikovan tu tudi predoseljški župnik-sv. svetnik Josip Krčon zlatim križem s krono in kranjski nadučitelj ter ud dež. šol. sveta v Ljubljani. Ivan Pézdič srebrnim križem s krono. Prisotni so bili i drngi kranjski odlikovanci: vitez Fran Josipovemu redu župan Šavnik, imátelj zlatega križa s krono tržec Dolenc, zastopniki gimnazije in me-meščanstva in vesolnja dekanijška duhovščina, ki posebno ljubi odlikovanca dekana. Od začetka svojega mašništva pa do danes deluje dekan Mežnarec na enem mestu: v Kranji 42 let. In ko bi ne bil storil nič drugega to dolgo dóbo, poglej le samo mestne cerkve in povedale ti bodo, da naj se le ponosno diči Fran Josipovim redom in to na mnogaja leta!

Ljubljansko katoliško društvo za mladeniče je imelo 22. t. m. v rokodelskem domu „zabavni večer“ Petje, deklamacija Anton Hribarjevih „Trije svetniki“ in igra „V božični noči“: vse se je vršilo tako, da se je občinstvo čudilo temu točnemu proizvajanju. — Stariši, tako si blažijo vaši otroci s takim razvedrilom dušo in srce! Čist dobiček je namenjen škofovim zavodom.

Tretji red na Trsatu. Na Trsatu so blagoslovili dne 18. decembra pr. l. v cerkvi bl. Gospe novo zastavo, ki so jo napravili udje tretjega reda sv. Frančiška. Zbralo se je veliko članov in pobožnega ljudstva od blizu in daleč. Pazljivo in pobožno je poslušalo zbrano ljudstvo svete besede očeta govornika, ki je povdarjal posebno, kako velikih zaslug si je nabral baš „tretji red“ že takoj v početku za moralno zboljšanje ondotnega ljudstva in krščanstvu, — Dal Bog, da bi bilo tako tudi pri nas na Slovanskem!

Usmiljenke v Zagrebu so bile 26. okt. 1898 proslavile 50letnico svojega samostana. Iz Zagreba so se tekom tega polustoletja razširile namreč po južnih slovanskih deželah Zagrebška matica ima danes 71 podružnic s 750 milosrdnicami: 10 raznih šol s 1537 otroki V žensko učiteljsko šolo je vpisanih letos 465 dijakinj. Iz te šole je izšlo v teh 50tih letih 1257 učiteljic za ljudske šole, 192 učiteljic ročnim delom in 212 otroških vrtnaric — v vsem torej 1679 učiteljskih moči V minulih 50 letih je bilo v zagrebških samostanskih šolah 55.464 učenek. Vsako leto je s temi samostanskimi šolami prihranjenih mestu Zagrebu do 40.000 gold. Izmed sedanjih 750 sester-usmiljenk jih deluje za pouk in vzgojo 183; in sicer v Bosni in Hercegovini 57, na Turškem 9, v Albaniji 3, v Dalmaciji 9, na Kranjskem 1, ostale na Hrvatskem in Slavonskem. Bolnico v Zagrebu so otvorile milosrdnice l. 1872. Spočetka je bilo v njej 740, lani že 4423 bolnikov v vsem letu. Od l. 1872. do danes pa se je sprejelo v to milosrdniško bolnico 56.433 bolnikov. — Bralec! ob teh črticah privzdigni spoštujoč svoj klobuk pred usmiljenkami.

V Krakvu je umrl jezuitski provincijal o. Jan Badeni, brat bivšemu Slovanom prijaznemu našemu

ministrskemu predsedniku Kazimir grof Badenimu. Pisal je mnogo v krakovskem „Przegladu.“ Bil je dober Slovan.

Osrednje matice šolske v Pragi ženska podružnica v Pragi je priredila bazar in akademijo te dni. Čistega dobička je bilo 7315 gold. 51 kr. — Ganite se, Slovenci, ob takih vestéh za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Cehi nismo — a posnemalci pa le bodimo.

Družbeno.

Družba salezijanskih sotrudnikov bo imela povodom svojega družbenega praznika sv. Frančiška Saleškega mesto nedelje v ponedeljek, t. j. 30. t. m., svojo sv. mašo za umrle soude družbe salezijanskih sotrudnikov ob 1/2 6 uri v mestni župni cerkvi sv. Jakoba.

Dne 5 februvarija, t. j. v nedeljo po Svečnici, pa bode imela družba svojo konferenco ob 6. uri zvečer v „Kat. domu“ na Turjaškem trgu,

Drobne novice.

Topla večerja. Redom imajo po raznih državah vojaki zvečer toplo hrano. Ta priboljšek se je sklenil tudi za avstrijsko vojno. Povodom tega so dobili naši vojaki po vseh vojašnicah prvo toplo večerjo dne 2. januarija, kot prvi delalnik tega leta. — Ko sosebno materam prijavljamo to vest, zatrjujemo jim, da uprav vojakom ni nikake telesne sile. Neog-lajeni mladenič se nauči tam vsaj kake boljše oblike; a to, matere, imejte v skrbi, da bodo vaši sinovi sosebno še v vojakah živeli v Božjem strahu. Tej oskrbi naj bodo darovane vaše solze; ne pa oni nespametni: „kako se bo Janezu v vojakah godilo“. — Kako godilo? Redoma bolje kot pa pri Vas doma! A eno, matere, je potrebno — izrejte dečka v prvih letih, kot tirja naša sv. vera: potem se Vam pri vojakah dušno nikoli izgubil ne bo.

Listek za raznoterosti.

Premilostni knezškof dr. Anton Bonaventura Jeglič se je odpeljal saboto opoludne z brzovlakom na Dunaj. Ponedeljek je bil pri cesarju pri avdijenci, Radi tega potovanja se ni mogel udeležiti pogreba prelata dr. Andreja Čebašeka, ker je svoj dohod naznanil že prej na Dunaju. Zato je pa izrazil s toplimi besedami svoje sožalje stolnemu kapitelju.

Bratovščina vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa ima svojo navadno pobožnost v uršulinski cerkvi v četrtek po Svečnici, to je 9 februvarija Ob 5 uri bo pridiga in potem med sv. mašo skupno obhajilo.

Umril je dne 27. januarija preč. gosp. prelat dr. Andrej Čebašek. infulovani stolni dekan v Ljubljani, apostolski protonotarij in hišni prelat Nj. Svetosti Leona XIII, rojen 14. novembra 1820 v smledniški župniji. N. V M. P.

Moteči tiskarni pomoti ste se vrinili v 4. št. „Zg. Danice“ str. 32 — kjer naj se bere mesto Val. Žakelj: Val. Jakelj in mesto Ivan Zvergenon: Ivan Joergenson.